

**XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS
KIADÁSAI**

1. cím: Vállalkozások költségvetési befizetései

1/1. alcím: Társasági adó

A társasági adóból származó 2016. évi költségvetési bevétel 683 095,2 millió forint volt, azaz az eredeti előirányzatot 282 595,2 millió forinttal (70,6%-kal) haladta meg, a módosított előirányzattól azonban mindössze 6816,6 millió forinttal (1%-kal) maradt el.

Az eredeti előirányzat jelentős felülteljesülésének hátterében több tényező áll. Egyrészt a gazdaság növekedésének köszönhetően a kedvezmények nélkül számított adó összege 2016-ban mintegy 65 000,0 millió forinttal meghaladta az előirányzatban tervezett értéket. A gazdasági növekedés pozitív hatását azonban teljes egészében semlegesítette a kedvezmények – ideértve a devizahitelekkel kapcsolatos döntésekhez kapcsolódó adókedvezményt és az adóról való rendelkezést is – tervezett lényegesen meghaladó igénybevétele. Ugyanakkor az előirányzat nem számolt a növekedési adóhitel közel 270 000,0 millió forint összegű bevételnövelő hatásával, tekintettel arra, hogy az adóhitel intézménye a költségvetési törvényt követően került elfogadásra.

A 2016. évi bevétel a módosított előirányzattól csak minimálisan tért el. Ennek oka elsősorban az, hogy a módosított előirányzat már számolt a növekedési adóhitel törlesztéséből fakadó összeggel. Noha a különböző címeken igénybevett kedvezmények értékét a jelenlegi adatok alapján a módosított előirányzat is alulbecsülte, az ebből fakadó bevételkiesést ellensúlyozta a számított adó magasabb szintje. A bevételnövekmény többi része egyéb tényezőkkel – például az adóelkerülés elleni intézkedések hatásával – magyarázható.

1/3. alcím: Hitelintézeti járadék

A hitelintézeti járadék 2016. évi költségvetési előirányzata 6300,0 millió forint volt. A ténylegesen befolyt bevétel 5072,4 millió forint lett, amely 1227,6 millió forinttal, azaz 19,5%-kal maradt el az előirányzattól. Az elmaradás egyrészt az államilag támogatott hitelek állományának fokozatos csökkenésével magyarázható, másrészt azzal, hogy az irányadó kamatláb is egyre alacsonyabb lett az év során.

1/4. alcím: Pénzügyi szervezetek különadója

A 2016. évi költségvetés ebben az adónemben 79 200,0 millió forint bevételi előirányzatot tartalmazott. A 2016. évi teljesülés 73 197,7 millió forint volt, amely 6002,3 millió forinttal (7,6%-kal) alacsonyabb az előirányzatnál. Az elmaradást nagyjából jogszabályi változások okozták. A költségvetés tervezésekor alapul vett adóalap a 2014. évi mérlegfőösszeget határozta meg, az adómértéket pedig az adóalap 50 milliárd forint feletti részére 0,31%-ban rögzítette. A költségvetési törvény elfogadását követően az újabb törvényi változás az adó alapját a 2009. évi mérlegfőösszeghez kötötte, az adó mértékét pedig 0,24%-ban határozta meg az 50 milliárd forint feletti részre. Az előirányzat számolt a hitelállomány növelése utáni adókedvezménnyel, melynek tervezett összege 10 000,0 millió forint volt, azonban ez az intézkedés nem valósult meg. Ezzel szemben bevezetésre került a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény 29/C. §-ában meghatározott elengedési kedvezmény fogalma, mely kedvezmény – az adózó választása szerint – a pénzügyi szervezetek különadójából is érvényesíthető volt.

1/5. alcím: Cégautóadó

Cégautóadóból a központi költségvetésnek 2016-ban 32 022,3 millió forint bevétele keletkezett, tehát a nettó adóbevétel az éves előirányzatot (27 700,0 millió forint) 4322,3 millió forinttal (15,6%-kal) haladta meg. A magasabb teljesülés hátterében a cégautó állomány vártnál nagyobb növekedése áll, ami kompenzálni tudta a magasabb környezetvédelmi (és ezáltal kedvezőbb) adókatégoáriába tartozó gépjárműállomány arányának növekedését, azaz az egy gépjárműre jutó átlagos adóbevétel csökkenését.

1/6. alcím: Egyszerűsített vállalkozói adó

Az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) címén a 2016. évi költségvetési törvény 75 200,0 millió forintot irányzott elő. A 2016. évi teljesülés 81 138,4 millió forint volt, ez alapján a bevételek 5938,4 millió forinttal (7,9%-kal) haladták meg az előirányzatot. A 2016. évi előirányzat magasabb alakulása elsősorban a 2015. évi bevétel vártnál nagyobb teljesülésével magyarázható. Az eva alanyok száma az előirányzat kialakításakor figyelembe vett mértéknél fokozottabban csökkent, ezt a hatást azonban ellensúlyozta, hogy az adónem hatálya alatt maradóknak esetében az egy adózóra jutó adóalap növekedett.

1/7. alcím: Bányajáradék

A 2016. évben a bányajáradék bevétel összesen 27 636,8 millió forintot tett ki, ami 12,3%-kal maradt el az előirányzott 31 500,0 millió forinttól. A bevétel több tényező eredményeként alakult ki. A bányajáradék mintegy 98%-a a kőolaj és a földgáz kitermeléséből származik.

Az előirányzattól való eltérés legfőbb oka a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának alacsony szintje. 2016 folyamán a kőolaj ára folyamatos emelkedést mutatott (35 USD/bbl-ról 57 USD/bbl-ra), azonban még mindig nem érte el azt a szintet, ami jelentősen emelne a járadékbevétel mértékén. A Brent olaj ára (USD/bbl) befolyásolja egyrészt a bányajáradék számításánál alkalmazott fajlagos érték mértékét, mert része a fajlagos érték számításánál alkalmazandó képletnek, másrészt a bányajáradék százalékos mértékét, ugyanis 80 USD/bbl ár fölött +3%-kal, 90 USD/bbl ár fölött megint +3%-kal nő a bányajáradék százalékos mértéke. Így az olajár szintje többszörösen kihat a befizetendő bányajáradék mértékére.

1/8. alcím: Játékadó

Játékadóból a központi költségvetés 2016. évi előirányzata 41 200,0 millió forint volt. A tényleges adóbevétel 25 022,4 millió forintot tett ki, amely a költségvetési előirányzathoz képest 16 177,6 millió forintos, 39,3%-os elmaradást mutat. Az elmaradás hátterében elsősorban az állami játékszervezőnél a sportról szóló törvény szerinti vagyoni értékű jog szerződéses ellenértéke alapján igénybe vehető adókedvezmény vártnál nagyobb összege áll.

1/9. alcím: Ökoadó

1/9/1. Energiaadó

A 2016. évben energiaadó címén 18 176,3 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely 26 491,0 millió forint befizetés és 8314,7 millió forintot kitevő visszautalás eredményeként adódott. Az adóbevétel az éves előirányzatot (16 700,0 millió forint) 1476,3 millió forinttal (8,8%-kal) haladta meg. A költségvetési előirányzathoz viszonyított túlteljesülést a magasabb energiafelhasználás indokolja. Az adóbevétel az előző év értékét (18 055,5 millió forint) 120,8 millió forinttal (0,7%-kal) haladta meg. Az éven belüli lefutást tekintve a bevételek az év második felében emelkedtek, az első félévben elmaradtak a bázis évi szinttől.

1/9/2. Környezetterhelési díj

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény alapján az a környezethasználó, aki az engedélyhez kötött környezethasználata során a környezet terhelésével járó anyagot bocsát ki, környezetterhelési díjat (talajterhelési díj, vízterhelési díj, levegőterhelési díj) köteles fizetni. A környezethasználókat a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére ösztönzik a szigorodó uniós határértékek, valamint a környezetvédelmi beruházások, melyek után díjkedvezmény vehető igénybe.

A környezetterhelési díj 2016. évi eredeti előirányzata 5300,0 millió forint volt. Az előirányzatot érintően 5396,1 millió forint befizetés volt, melyből mindössze 327,2 millió forint visszatérítés történt. Ezáltal a pénzforgalmi bevétel 5068,9 millió forint összeggel teljesült, amely az éves előirányzat 95,6%-a.

1/10. alcím: Egyéb befizetések

Az egyéb befizetések jogcímen 18 782,6 millió forint bevétele származott a költségvetésnek. Ez a teljesítés az előirányzat (26 000,0 millió forint) 72,2%-át tette ki. A gazdálkodó szervezetek egyéb befizetései sora az állami adóhatóság által beszedett bírságokat, pótlékokat tartalmazza. Az egyéb befizetéseken belül a bírság- és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetések jelentik a legjelentősebb tételt, a teljes bevétel 67,6%-át (12 702,4 millió forint) tették ki a 2016. évben. A második legmagasabb bevételt a késedelmi pótlékok teszik ki 17%-os részaránnyal (3191,3 millió forint). A 2015. évhez képest a bírság- és önellenőrzéssel kapcsolatos befizetéseknél 5,5%-os növekedés, míg a késedelmi pótlékok esetében 51,3%-os csökkenés volt tapasztalható. Az egyéb jogcímenek a visszautalások összege 1443,9 millió forint volt, mely a 2015. évhez viszonyítva 102,8%-os emelkedést tett ki. 2016-tól az egyéb befizetések alcímen további kisebb bírság bevételi tételek jelentek meg. Az egyéb befizetések – visszautalásokkal csökkentve – az előirányzattól 33,3%-kal maradtak el, ami több hatás együttes eredményeként adódott. A bevételt csökkentette egyrészt a 2016. január 1-jével bevezetett adózói minősítés, melynek értelmében a megbízható adózók különböző kedvezményekben részesülhetnek, úgymint a mulasztási bírság alkalmazása helyett felhívás az elmulasztott adókötelezettség teljesítésére, csökkentett mulasztási bírság, csökkentett adóbírság, másrészt az Európai Bíróság döntése kapcsán a visszajáró áfa után fizetendő késedelmi kamat (Delphi-ügy).

1/11. alcím: Energiaellátók jövedelemadója

Az energiaellátók jövedelemadójából a 2016. évi költségvetési törvény 41 300,0 millió forint bevételt irányzott elő. A tényleges adóbevétel 46 218,1 millió forintot tett ki, amely a költségvetési előirányzathoz képest 4918,1 millió forinttal (11,9%-kal) magasabb teljesülést mutat. Az előirányzatnál nagyobb teljesítést a bázisívi (2015. évi) kötelezettségek 2014. évihez képest történő növekedése okozta. Az alacsonyabb (2014. évi kötelezettség alapján előírt) 2015. évi előlegfizetések következményeként a 2016. évben visszaigényelhető adó összege elmaradt a korábbi évektől.

1/12. alcím: Rehabilitációs hozzájárulás

A rehabilitációs hozzájárulásból a 2016. évi vonatkozó költségvetési törvény 65 500,0 millió forint bevételt tartalmazott. A tényleges bevétel 70 330,6 millió forintos összegben, az előirányzat 107,4%-ában teljesült.

1/13. alcím: Egyes ágazatokat terhelő különadó

Az egyes ágazatokat terhelő különadó 2013. január 1-jével megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt a 2016. évre vonatkozóan ebben az adónemben 870,2 millió forint kiutalás keletkezett.

1/14. alcím: Kisadózók tételes adója

A kisadózók tételes adója (kata) előirányzat 70 100,0 millió forintban került megállapításra. A kata-ból a központi költségvetésnek 69 896,5 millió forint bevétele származott, amely az előirányzattól 203,5 millió forinttal (0,3%-kal) maradt el. A bázisévhez viszonyított 15 542,2 millió forintos (28,6%-os) növekedést a kisadózók létszámának nagymértékű bővülése magyarázza.

1/15. alcím: Kisvállalati adó

A kisvállalati adó (kiva) 2016. évi költségvetési előirányzata 13 800,0 millió forintban került megállapításra. A teljesülés 13 569,9 millió forint lett, amely 230,1 millió forinttal (1,7%-kal) elmarad az előirányzattól. Ennek oka az adónemre áttérő vállalkozások számának a tervezettől való elmaradása, amit részben ellensúlyozott az adónem hatálya alá tartozó adózók adóalapjának növekedéséből származó, előzetesen vártnál magasabb bevétel.

A kiva kedvezőbb feltételeket biztosít az átlépők számára, így a vártnál kevesebb átlépő hatása összköltségvetési szinten a tervezetthez képest bevételi többletet eredményezett.

1/16. alcím: Közműadó

A közművezetékek adójából a 2016. évi költségvetés 52 200,0 millió forint bevételt irányzott elő. A 2016. évi adóbevétel 55 032,3 millió forint volt, amely a költségvetési előirányzathoz képest 2832,3 millió forinttal (5,4%-kal) magasabb teljesülést mutat, melynek háttérében a hálózatfejlesztési kedvezmények előzetesen becsültnél alacsonyabb igénybevétele áll.

1/17. alcím: Korkedvezmény-biztosítási járulék

A korkedvezmény-biztosítási járulék 2016-ban törvényi előirányzattal már nem rendelkezett tekintettel arra, hogy ezen járulékfajta 2015. január 1-jétől megszűnt. A 2016. évben ezen a címen befolyt 42,6 millió forint a 2015. év előtti időszakra vonatkozó kötelezettségek pénzügyi teljesítésének áthúzódásából, utólagos rendezéséből adódik. A korkedvezmény-biztosítási járulékból származó bevétel a veszélyes munkakörökben dolgozók korhatár előtti nyugdíjba vonulásának fedezetét biztosítja.

1/18. alcím: Reklámadó

A reklámadóból a központi költségvetésnek 2016-ban 12 640,1 millió forint bevétele származott. A bevétel a költségvetési előirányzatnál – ami 10 900,0 millió forint volt – 1740,1 millió forinttal (16%-kal) magasabb. A többlet háttérében vélhetően a 2016. évi reklámköltségek összegének növekedése áll.

2. cím: Fogyasztáshoz kapcsolt adók

2/1. alcím: Általános forgalmi adó

A 2016. évben nettó 3 290 293,4 millió forint pénzforgalmi áfa bevétel keletkezett, amely az eredeti előirányzattól (3 351 850,0 millió forint) 61 556,6 millió forinttal (1,8%-kal), míg a módosított előirányzattól (3 388 850,0 millió forint) 98 556,6 millió forinttal (2,9%-kal) maradt el. A nettó áfa egyenleg az 5 561 110,8 millió forint bruttó befizetés (melyből 366 188,3 millió forintot tett ki az import és a dohánytermékek számlákra teljesített befizetés) és a 2 270 817,4 millió forintot kitevő kiutalások eredőjeként adódott.

A bázisévhez képest a költségvetés nettó pénzforgalmi áfa bevétele 4593,5 millió forint (0,1%-os) növekedést mutat. A nettó bevételek növekménye a bruttó befizetések 52 285,4 millió forintos (0,9%-os) és a kiutalások 47 691,9 millió forintos (2,1%-os) növekedésének egyenlegeként adódott. Az áfa bevételeken belül az import és dohány áfa befizetés 804,6 millió forinttal (0,2%-kal) csökkent, mely az import áfa bevétel 7584,2 millió forintos (3,2%-os) emelkedéséből, illetve a dohánytermékek után beszedett áfa bevétel 8388,8 millió forintos (6,5%-os) csökkenéséből adódott.

A GDP volumene 2016-ban 2,2%-kal, az éves infláció 0,4%-kal emelkedett. Az áfa bevételek legnagyobb forrását jelentő folyóáras vásárolt fogyasztás esetében 4,2%-os növekedés volt tapasztalható.

A 2016. évre beadott áfa bevallások alapján a bázisévhez képest a belföldi értékesítések adóalapja 2%-kal, a beszerzések adóalapja 1,9%-kal nőtt. A befizetendő adó 0,8%-os, míg a visszaigényelhető adó 2%-os emelkedést mutatott.

2/2. alcím: Jövedéki adó

A 2016. évben jövedéki adó címén 1 011 805,5 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek, mely az éves eredeti előirányzatot (952 200,0 millió forint) 59 605,5 millió forinttal (6,3%-kal), a módosított előirányzatot (984 450,0 millió forint) 27 355,5 millió forinttal (2,8%-kal) haladta meg.

A bevételek legnagyobb hányadát – 60,9%-át – továbbra is az üzemanyagok utáni befizetések tették ki, ezen túlmenően a bevételek mintegy 29,4%-a a dohánytermékek után, 9,7%-a pedig a szeszesitalok és egyéb termékek után folyt be. Ez a bázisévhez képest 3 százalékpontos átrendeződést jelent a dohánytermékek felől a többi termékcsoporthoz irányába. Az adóbevétel az előző év értékénél (998 355,2 millió forint) 13 450,3 millió forinttal (1,3%-kal) volt magasabb, mely a forgalomváltozások és egyéb piaci trendek együttes hatásának volt köszönhető. A főbb termékcsoporthoz utáni pénzforgalmi bevételek az alábbiak szerint alakultak:

- Az üzemanyagok esetében az adóbevétel 615 747,0 millió forintot tett ki, mely 32 047,3 millió forinttal (5,5%-kal) magasabb az előző évi értékénél (583 699,7 millió forint). A növekedés, a befizetések 27 820,3 millió forintos (4,4%-os) emelkedésének és a kiutalások 4227,0 millió forintos (9,2%-os) csökkenésének együttes hatásaként adódott. A bevételek 34,7%-át a benzin, 64,7%-át a gázolaj utáni befizetések adták, mely a bázisévhez képest 0,6 százalékpontos átrendeződést jelent a gázolaj javára. A befizetések növekedése a gázolaj és a benzin forgalom növekedésének, illetve a 2016 októberétől érvényes adómérték emelkedésnek köszönhető. A mezőgazdasági visszatérítések esetén közel 80 millió forinttal kevesebb jövedéki adó került kiutalásra, míg a kereskedelmi gázolaj jogcímen 3455,0 millió forinttal, egyéb jogcímen pedig mintegy 156 millió forinttal csökkent a visszatérített jövedéki adó összege a bázishoz képest. 2016-ban az üzemanyag árak a bázisévtől benzin esetén átlagosan 6,9%-kal, gázolaj esetén 7,6%-kal maradtak el.
- A dohánytermékek jövedéki adóbevétele 297 388,7 millió forint volt, amely az előző évi értékhez (323 596,5 millió forint) képest 26 207,9 millió forinttal (8,1%-kal) volt alacsonyabb. Ennek hátterében elsősorban a dohány-kiskereskedelmi ellátó bázisévi megalakulása, és az ott kötelezően tartandó készlet létrehozása miatti magasabb mértékű szabadforgalomba helyezés áll. 2016. évben a szabadforgalomba helyezések volumene a bázis évhez mérten a cigaretta esetén 5,3%-kal, a fogyasztási dohány esetén pedig 2,0%-kal csökkent.
- A szeszesitalok és egyéb termékek jövedéki adóbevétele 98 372,6 millió forintot tett ki, amely 7313,8 millió forinttal (8%-kal) magasabb a bázisnál (91 058,8 millió forint), mely a forgalomművekedés és a jogszabályváltozások hatása miatti alacsonyabb bázis évi bevételeknek tudható be. A bázis évi bevételeket az alkoholtermékek esetén tapasztalt 2014. év végi készletezés befolyásolta, mely hátterében a népegészségügyi termékadó alkoholtermékekre történő 2015. január 1-jei kiterjesztése állt.

2/3. alcím: Regisztrációs adó

A 2016. évben regisztrációs adó címén nettó 23 646,7 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek. A nettó adóbevétel az éves előirányzatot (20 700,0 millió forint) 2946,7 millió forinttal (14,2%-kal) haladta meg, melynek hátterében a gépjárműpiac vártnál nagyobb mértékű fellendülése áll. Az adóbevétel a bázisév értékét (21 410,5 millió forint) 2236,2 millió forinttal (10,4%-kal) haladta meg.

Az év során közel 249 ezer darab személygépjárművet vontak regisztrációs adóigazgatási eljárás alá, ami 20%-kal haladja meg a bázis értékét. Ezen belül az új személygépjárművek 99 ezer darabot, a használtak pedig 149,9 ezer darabot tettek ki, az előbbi 26%-os, az utóbbi 16%-os növekedést jelent a bázishoz képest. A regisztrációs adóeljárás alá vont személygépjárművek után kivetett adón belül az új gépjárművek utáni bevételek aránya 41,1%-ot, a használtak utáni 58,9%-ot ért el, mely mintegy 3,9 százalékpontos átrendeződést jelent az új autók javára. A gépjárműállomány növekedésénél alacsonyabb bevétel növekedést az magyarázza, hogy az új autók minimális kivétellel a legmagasabb előírt környezetvédelmi előírásoknak megfelelő belsőégésű motorral szereltek, illetve hibridek vagy elektromosak, így alacsonyabb adó kategóriába tartoznak.

A motorkerékpárok után 616,8 millió forint nettó regisztrációs adót fizettek, mely a volumenek 7,3%-os növekedése mellett 39,3 millió forinttal (6,8%-kal) meghaladja a bázist.

2/4. alcím: Távközlési adó

2016. évben távközlési adó címen 53 244,5 millió forint bevétel származott a költségvetésnek, mely az éves előirányzattól (56 000,0 millió forint) 2755,5 millió forinttal (4,9%-kal) maradt el. A bázisévhez viszonyítva a költségvetés bevétel 1552,2 millió forinttal (2,8%-kal) csökkent. Az alacsonyabb teljesülés háttérében az adóalap tárgyévben tapasztalt csökkenése áll.

2/5. alcím: Pénzügyi tranzakciós illeték

A 2016. évben 199 101,8 millió forint pénzügyi tranzakciós illeték folyt be a költségvetésbe. A bevétel a költségvetési előirányzattól (200 900,0 millió forint) 1798,2 millió forinttal (0,9%-kal) maradt el. Az alacsonyabb bevétel oka a piaci szektor kötelezettségének elmaradása és a Magyar Államkincstár kötelezettségének túlteljesülése. A 2016. évi bevétel a 2015. évi bevételhez (207 730,9 millió forint) viszonyítva 8629,1 millió forintos (4,2%-os) csökkenést mutat. A bázisévhez mért elmaradás háttérében részben a 2016. évben igénybe vehető kedvezmények állnak, illetve az, hogy a 2015. január hónapban megfizetett illeték összegre még nem vonatkoztak a 2015. évtől hatályos, Magyar Államkincstárra vonatkozó illetékmentességek. A pénzügyi tranzakciós illeték bevétel közel 8%-a a Magyar Államkincstárhoz, míg 92,0%-a az adófizetésre kötelezett piaci szereplőkhöz köthető.

2/6. alcím: Biztosítási adó

A biztosítási adóból a központi költségvetésnek 2016-ban 32 355,3 millió forint bevétel származott, tehát a 2016. évre előirányzott 30 000,0 millió forint biztosítási adó bevétel 2355,3 millió forinttal (7,9%-kal) túlteljesült. A bázisévhez viszonyítva a biztosítási adó bevétel 2380,0 millió forinttal (7,9%-kal) emelkedett. Az eltérést a biztosítási piac vártnál kedvezőbb alakulása okozta.

3. cím: Lakosság költségvetési befizetései

3/1. alcím: Személyi jövedelemadó

A 2016. évi költségvetés eredeti előirányzataként 1 658 400,0 millió forint, módosított előirányzatként 1 694 475,0 millió forint személyi jövedelemadó bevétellel számolt. A személyi jövedelemadóból ténylegesen befolyt költségvetési bevétel 1 717 647,0 millió forint volt, mely 1 810 957,0 millió forint bruttó befizetés és 93 310,0 millió forint kiutalás egyenlegeként adódott. A 2016. évi teljesítés az előirányzathoz képest 59 247,0 millió forinttal (3,6%), a módosított előirányzathoz képest 23 172,0 millió forinttal (1,4%) magasabb teljesülést mutat. Az előirányzatot meghaladó adóbevétel több tényező eredményeként adódott. A túlteljesülésben kiemelt szerepet játszott a kedvező bázisévi folyamatok áthúzódó hatása, a bruttó bér és keresettömeg, valamint az egyes elkülönülten adózó jövedelmeken belül az osztalék vártnál kedvezőbb alakulása.

A kifizetők által levont jövedelemadó a kulcsnövekedés ellenére minimálisan (2 201,0 millió forint) növekedett. A magasabb teljesülésben szerepet játszott, hogy a béren kívüli juttatások, egyes meghatározott juttatások összege együttesen összességében növekedett a 2015. évi szinthez képest, továbbá a reprezentációra fordított összeg is emelkedett, ugyanakkor az alapkamat csökkenése miatt a kamatokhoz kapcsolódó bevételek a tervezetthez képest alacsonyabban teljesültek.

A központi költségvetésbe 2016. évben befolyt személyi jövedelemadó-bevétel 29 047,1 millió forinttal (1,7%-kal) volt magasabb a 2015. évi bevételénél (1 688 599,9 millió forint).

3/2. alcím: Egyéb lakossági adók

A 2016. évben a költségvetésnek egyéb lakossági adóbefizetésekből 2280,4 millió forint bevétele származott, mely az éves előirányzatot (2000,0 millió forint) 280,4 millió forinttal haladta meg. Az összes bevételből közel 2227,8 millió forintot tett ki a bérfőzési szeszadó, 21,1 millió forintot a lakossági vámbefizetések és mintegy 31,5 millió forintot a NAV értékesítési bevételi számlára érkezett összeg. A magasabb teljesülést a vártnál nagyobb mennyiségű gyümölcspárlat készítés indokolja.

3/4. alcím: Lakossági illetékek

Az illetékbecsítésekben a központi költségvetésnek 2016. évben 157 716,6 millió forint bevétele származott, amely a költségvetési eredeti előirányzatot (121 700,0 millió forint) 36 016,6 millió forinttal (29,6%-kal), a módosított előirányzatot (148 601,0 millió forint) 9 115,6 millió forinttal (6,1%-kal) haladta meg. A nagyobb teljesülés háttérében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kezelt örökösödési és visszterhes illetékek, illetve az eljárási illeték magasabb teljesülése áll.

Az illetékbevételek a bázisévhez képest 21 316,5 millió forinttal (15,6%-kal) nőttek. A visszterhes, az örökösödési, az ajándékozási, valamint az eljárási illeték bevételek egyaránt emelkedtek. A bevételek alakulását a 2016-ban felfutó ingatlanpiac, valamint a gépjárműpiac növekedése határozta meg.

3/5. alcím: Gépjárműadó

Gépjárműadó címen 2016. évben nettó 43 869,0 millió forint pénzforgalmi bevétele származott a költségvetésnek. Az adóbevétel az éves előirányzattól (45 500,0 millió forint) 1631,0 millió forinttal (3,6%-kal) maradt el. A bázisévhez viszonyítva a bevétel 50,1 millió forinttal (0,1%-kal) csökkent. Az elmaradás háttérében a bázishoz köthető folyamatok állnak.

3/6. alcím: Magánszemélyek jogviszony megszűnéséhez kapcsolódó egyes jövedelmeinek különadója

A 2016. évi költségvetési előirányzat 900,0 millió forint volt. A közszférában foglalkoztatott munkavállaló részére a munkaviszonya megszűnésével összefüggésben kifizetett, meghatározott korlátok feletti juttatások utáni 75%-os különadóból a központi költségvetésnek 2016-ban 797,7 millió forint bevétele keletkezett. A ténylegesen befolyt bevétel a törvényi előirányzattól 102,3 millió forinttal maradt el.

3/7. alcím: Háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díj

A háztartási alkalmazott utáni regisztrációs díjból 2016-ban a központi költségvetésnek 31,7 millió forint bevétele származott.

4. cím: Egyéb költségvetési bevételek

4/1. Alcím: Vegyes bevételek

A vegyes bevételek 2016-ban 66 488,6 millió forintot tettek ki, amely több mint nyolcszorosa volt a tervezettnél (az előirányzat 848,1%-a).

A korábban teljesített kiadások visszatérülésével kapcsolatban összesen 51 769,6 millió forint bevétele származott a költségvetésnek, mely többszöröse volt a tervezettnél. Ebből kiemelendő a jogosulatlanul igénybevett lakásépítési támogatások és kedvezmények behajtásából, visszafizetéséből származó 4434,3 millió forint, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló Korm. rendelet 23. §-a értelmében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalék terhére elszámolási, valamint visszatérítési kötelezettséggel nyújtandó támogatásokból visszafizetett 4310,4 millió forint, valamint az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban – pótelőirányzat ellensúlyozása címen – elszámolt 41 827,1 millió forint.

A bevételek közül megemlíthető az önkormányzati adósságkonszolidációval kapcsolatban - a 2014. évi költségvetésről szóló törvény 68. §-ának (5) bekezdése alapján – a települési önkormányzatok által a hiteltörlesztések fedezetére elhelyezett betétek, biztosítékok összegének befizetéséből származó 10 434,8 millió forint. Ezzel a tétellel a 2016. évi költségvetési törvény nem számolt. Az önkormányzatok 0,1 millió forint kamatot fizettek be a jogtalanul igénybe vett támogatások után. A felszámolók 93,5 millió forintot fizettek vissza a korábban átutalt összegekből. A különféle díjakból, bírságokból, késedelmi kamatokból 374,0 millió forintos bevétel származott. Az állami kezességek vállalásához kapcsolódóan 2016-ban 232,9 millió forint összegű kezességvállalási díj folyt be a központi költségvetésbe melynek csaknem 84,4 %-a a Szanálási Alap, 14,7%-a a GYSEV Zrt. hiteléhez kapcsolódóan, a fennmaradó rész pedig az E-útdíj hitelkonstrukcióhoz vállalt állami kezességek után.

A korábban lehívott egyedi és jogszabályi kezességekből, valamint viszontgaranciákból keletkező állami követelések érvényesítéséből 2016-ban együttesen 3583,7 millió forint bevételt (az előirányzat 103,2%-át) számolhatott el a központi költségvetés. E bevételek meghatározó tételei a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., a Mehib Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által behajtott összegek visszatérülése, illetve az állami adóhatóság által más jogszabályi kezességek beváltásából eredő követelések adók módjára behajtott összegei. A Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezességbeváltásainak megtérülése 1671,4 millió forint bevételt eredményezett a költségvetésnek. A Mehib Zrt. kezességbeváltásainak megtérülése 1144,7 millió forint bevételt eredményezett a költségvetésnek. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 450,6 millió forintos befizetése mellett a további, jogszabályi kezességekből (lakás- és agrárkezességek, valamint a takarékbetétek visszafizetéséért vállalt kezesség) keletkező követelésekkel kapcsolatos bevételek (315,0 millió forint) jellemzően nagyszámú és relatíve kisebb összegű befizetésekből származtak. Egyedi kezesség beváltásából származó – szintén az állami adóhatóság által behajtott – visszatérülés a MALÉV Vagyonkezelő Kft. esetében 2,0 millió forint költségvetési bevételt eredményezett 2016-ban.

4/2. Alcím: Központosított bevételek

Központosított bevételek címen 2016-ban 356 260,6 millió forint teljesült, ami a törvényi előirányzat 117,2%-ának felelt meg.

A különféle bírságbevételek együttesen 40 450,9 millió forintot tettek ki, mely közel másfélszerese volt az előirányzatnak (az előirányzat 146,9%-a). Ezen belül is kiemelendő a Gazdasági Versenyhivatal által kivetett bírságbevétel, amiből az eredetileg tervezett 1200,0 millió forintnak közel ötszöröse érkezett be.

A környezetvédelmi termékdíjakból eredetileg 63 389,0 millió forintnyi bevétellel számolt a költségvetési terv, a tényleges 72 685,9 millió forintos teljesítés ezt 14,7%-kal felülmúlta. Az előirányzathoz viszonyított többlet oka a termékdíj-köteles termékek kibocsátásának növekedése volt.

Az egyéb központosított bevételekből összesen 20 543,5 millió forint teljesült, amely 17,4%-kal meghaladta az előirányzatot. Mindez elsősorban a földvédelmi járulékból befolyt bevétel várakozáson felüli teljesítésének köszönhető.

Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény és a végrehajtását szolgáló alacsonyabb rendű jogszabályok értelmében az útdíj-bevételek nettó összegét ezen fejezet „Megtett úttal arányos útdíj” bevételi előirányzata tartalmazza, míg a befizetések áfa-tartalma az áfa-szabályok szerint kerül kezelésre, befizetésre. A 2016. évi költségvetés tervezése során a megtett úttal arányos (UD) díjrendszertől várható bevételek nettó 140 500,0 millió forint összegben kerültek meghatározásra. Az UD esetében 2016. évben is jellemző volt az ún. hálózati hatás, a "természetes" forgalombővülés többlete, a jogkövető magatartás terjedése, továbbá

2015. decemberről 2016. decemberre 29,3%-kal emelkedett a regisztrált ügyfelek száma. Ezen hatások következtében az előirányzatot ténylegesen 155 282,3 millió forint befizetés teljesült, amely a törvényi előirányzathoz képest 10,5%-os túlteljesülést mutat.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján a hulladéklerakó üzemeltetője, illetve az ártalmatlanítási művelet végzője a hulladéklerakóban elhelyezett hulladék mennyisége és fajtája alapján a hulladék hulladéklerakótól történő eltérítése, valamint az Európai Unió által meghatározott hasznosítási arányok teljesítése érdekében hulladéklerakási járulékot köteles fizetni. A lerakási járulék általános mértéke a 2016. évben 6000 forint/tonna volt. A 2016. évben befolyt járulékbévelet 9079,2 millió forint volt, mely 13,5%-kal haladta meg a 8000,0 millió forintos előirányzatot. Az előirányzat magasabb teljesülése a lerakott hulladék mennyiségének, a koordináló rendszer bevezetésének, illetve a közszolgáltatóknak nyújtott támogatásoknak volt köszönhető (így kevesebb volt az elmaradt járulékfizetés).

Az időalapú útdíj államháztartási elszámolására vonatkozó szabályok alapján a bevétel nettó összegét ezen fejezet „Időalapú útdíj (HD)” bevételi előirányzat tartalmazza, míg a befizetések áfa-tartalma az áfa-szabályok szerint kerül kezelésre, befizetésre. A 2016. évi költségvetés tervezése során az időalapú (HD) díjrendszertől várható bevételek nettó 47 000,0 millió forint összegben kerültek meghatározásra. A bevételek teljesülésében a hálózati (forgalmi) hatások kedvező alakulása ebben az évben is jelentős volt. A 2016. évben 12,9 millió darab matrica értékesítése történt meg, amely 8%-kal magasabb darabszámú és 11%-kal magasabb összegű eladást jelent az előző évinél. Az elszámolási szabályok változása miatti egyszeri pénzforgalmi többlethatás is növelte az éves bevételt. Összességében az előirányzatot 58 218,8 millió forint befizetés teljesült, ezáltal a törvényi előirányzatnál 23,9%-kal magasabb szinten realizálódott.

5. cím: Költségvetési befizetések

5/1. alcím: Központi költségvetési szervek

A központi költségvetési szervektől származó befizetések 2016-ban összesen 27 284,4 millió forint összeget tettek ki. A legjelentősebb tétel az egyes költségvetési szervek (jellemzően saját bevételből gazdálkodó) részére meghatározott befizetési kötelezettségek mintegy 25 191,3 millió forintos teljesítése. A 2015. évi maradvány terhére előírt befizetési kötelezettségből 1443,3 millió forint, a zárolt álláshelyek kiadási megtakarításából 198,0 millió forint, az egyéb befizetések jogcímen 451,8 millió forint folyt be.

5/2. alcím: Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő befizetések

A központi költségvetési szervek esetében a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében igénybevett szociális hozzájárulási adóból érvényesített kiadási megtakarítás befizetése 96,8 millió forintot tett ki.

5/3. alcím: Köznevelési intézmények működtetésével kapcsolatos önkormányzati befizetések

A 2016. évi költségvetési törvény 8004,0 millió forint bevételt irányzott elő ezen a jogcímen. 2013. január 1-jétől a 3000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzatok számára a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény kötelezően ellátandó feladattá minősítette az illetékességi területükön, saját tulajdonban lévő, az állami intézményfenntartó központ által fenntartott köznevelési intézmények feladatellátási helyeinek működtetését. A működtetést a települések saját forrásuk terhére biztosították. A kötelezettség alól – gazdasági helyzetükre való hivatkozással – a települések felmentést kérhettek az államtól. Az állam a törvény adta lehetőségénél fogva ugyanakkor a feladatellátástól való felmentéssel egyidejűleg, bevételeihez mért hozzájárulás megfizetésére kötelezhette az önkormányzatot. Az önkormányzati választást követő évben jogszabályi előírás alapján felülvizsgálatra került a hozzájárulást fizetők köre és a havonként esedékes befizetések összege. E kötelezettség

részben vagy egészben megszűnhetett, ha a működtetéssel érintett feladatellátási helyen az oktatás megszűnt vagy megváltozott a fenntartói jog. Ennek eredményeként 2016 szeptemberétől kismértékben csökkent a hozzájárulást fizetők köre, valamint a befizetések összege. Az év első nyolc hónapjában 96 település, az utolsó négy hónapban 94 település összesen 5962,7 millió forint hozzájárulás megfizetésére volt köteles, amely 5954,0 millió forint összegben teljesült.

5/4. alcím: Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap befizetései

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap részére 2016-ban 17 000,0 millió forintos befizetési kötelezettség volt előírva. Az alap teljesítette a befizetést a tudás-intenzív, nagy hozzáadott értéket teremtő és nemzetgazdasági növekedést ösztönző kutatásfejlesztési tevékenységek finanszírozásának elősegítése érdekében.

5/5. alcím: Nemzeti Foglalkoztatási Alap befizetése

A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVI. törvény rendelkezése alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Alap a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által fenntartott szakképző iskolák működési költségéhez való hozzájárulás céljára 2016. évben 3000,0 millió forint befizetést teljesített.

5/6. alcím: Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapjának befizetése

A Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja 2016. december 31-én megszűnt. Törvényi előírás alapján az alapkezelő az alap 2016. december 31-én meglévő pénzeszközeit, azaz 22,0 millió forintot a központi költségvetés javára befizette.

5/7. alcím: Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése

A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 2016. évi CXXII. törvény 15. §-ában az Országgyűlés elrendelte a Nyugdíjbiztosítási Alap 2015. évi 4560,1 millió forintos összegű többletének a befizetését 2016. december 31-éig ezen fejezet „Nyugdíjbiztosítási Alap befizetése” alcímére. A befizetés az előírtak megfelelően megtörtént.

5/9. alcím: Önkormányzatok befizetései

Ezen az alcímen a helyi önkormányzatoktól a 2016. évben összesen 9386,0 millió forint befizetés érkezett, mely alapvetően a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolásokról, a kincstári felülvizsgálat, illetve az Állami Számvevőszék ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeiből, valamint ezek igénybevételei, kiegészítő és késedelmi kamatából, ezen felül pedig az önkormányzatok vállalkozási befizetéseiből származott.

7. cím: Egyéb uniós bevételek

7/2. alcím: Vámbeszedési költség megtérítése

2016-ban az Európai Unió költségvetésébe való befizetéseket szabályzó jogszabályok változtak, amelyek a hagyományos saját források (vámok, cukorágazati hozzájárulások) beszédésére vonatkozó rendelkezéseket is érintették. 2016. szeptember 30-ig az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom határozat, 2016. október 1-jétől viszont a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat volt hatályos. Előbbi értelmében a tagállamok által beszedett vámok 75%-át az uniós költségvetésbe kell utalni, míg a 25%-át a tagállamok a beszédéssel járó költségek fedezeteként megtarthatják, és ez utóbbi jelenik meg a magyar költségvetésben ezen az alcímen. Az októbertől hatályos új határozat szerint az uniós költségvetésbe a beszedett összegek 80%-át kell átutalni, a nemzeti költségvetésbe a fennmaradó 20% kerül.

A központi költségvetésnek a 2016. évben 12 943,8 millió forint nemzeti vámbevétele keletkezett. A 2016. évi költségvetés ezen a címen 10 600,0 millió forintos előirányzatot tartalmazott, melyet a tényleges bevétel 2343,8 millió forinttal (22,1%-kal) múlt felül. A magasabb teljesülés oka, hogy 2016-ban a vámbeszedési költség csak az év második felében csökkent 25%-ról 20%-ra, ugyanakkor az előirányzat 2016. egész évre vonatkozóan 20%-os aránnyal számolt.

A 2016. évi bevétel 491,3 millió forinttal, 3,7%-kal maradt el a 2015. év 13 435,1 millió forintos bevételtől. Az éves nemzeti vámbevétel bázisalapú tervezésekor figyelembe vett mutatók: az import változása, a teljes importforgalomhoz viszonyított harmadik országos importforgalom aránya, illetve a vámtétel átlagos mértéke voltak. Ezek mellett a tervezés számolt az ún. egységes engedélyezés additív bevétel-módosító hatásával, vagyis azzal a tényezővel, hogy az engedélyek kiadásával a nemzeti rész két tagállam között 50-50%-os arányban megosztásra kerülhet. Az egységes engedélyek után a költségvetésnek 32,0 millió forint bevétele keletkezett a más országokkal megosztott nemzeti vámbevételekből.

7/3. alcím: Cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése

Az Európai Unió költségvetését illetik a cukorágazat piacának közös szervezése keretein belül nyújtott hozzájárulások is, amelyet a cukor-, az izoglükóz- és az inulingyártók teljesítenek. A termelési díj beszedése a tagállamokra delegált feladat, melyek a beszedéssel járó költségek fedezeteként a 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat értelmében a beszedett díjak 25%-ának, a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat 2016. október 1-jei hatálybalépését követően pedig 20%-ának megtartására jogosultak.

Cukorágazati hozzájárulás beszedési költség megtérítése alcímen 2016-ban a magyar költségvetésbe 217,0 millió forint bevétel folyt be, amely 28,9%-kal haladja meg a 168,3 millió forint tervezett előirányzatot, illetve 13,4%-kal magasabb a 2015. évi 191,3 millió forint teljesülésnél. A magasabb teljesülést alapvetően az okozta, hogy a beszedési költség címen megtartható összeg tervezése 20%-kal történt, de az uniós határozat 2016. októberi hatálybalépése miatt ténylegesen a cukortermelési díj 25%-a folyt be a magyar költségvetésbe (az összeg márciusban egy összegben kerül beszedésre).

7/4. alcím: Uniós támogatások utólagos megtérülése

Az előirányzaton kerülnek kimutatásra az uniós programok, illetve projektek záró elszámolásakor az EU Bizottság által visszatartott összegek megtérülései, a lezárt programok esetében a szabálytalannak ítélt támogatásokból visszakövetelt pénzüsszegek, továbbá az uniós programok elszámolhatósági időszakának lezárultát követően megérkező időközi elszámolások megtérítésének összegei is. Az eredeti előirányzat 5057,5 millió forint volt, amely 344 003,5 millió forintra teljesült. Ennek elsődleges oka, hogy az Áht. év közbeni módosítása következtében a Nemzeti Stratégiai Referencia Keret (továbbiakban NSRK) programjaihoz kapcsolódó uniós támogatások a XIX. fejezet „Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása” sor helyett, 2016 második félévében már ezen fejezet „Egyéb uniós bevételein” belül, az „Uniós támogatások utólagos megtérítése” sorra érkeztek. A módosítás célja, hogy a kifizetéseket már nem teljesítő programokhoz kapcsolódó bevételek – amelyek már nem kerülnek felhasználásra – ne a programhoz kapcsolódó uniós szakmai fejezeti kezelésű előirányzaton, hanem ezen fejezet egy központi kezelésű előirányzatán kerüljenek elszámolásra. További cél volt a 2007-2013-as és a 2014-2020-as programozási időszak bevételeinek elválasztása.

A részletek a következők:

- = NSRK programjaihoz kapcsolódó időközi elszámolásokról származó uniós bevétel 336 565,1 millió forint volt, a következők szerint:

Operatív program	Millió forint
DDOP	9,9
KEOP-KA	32 454,8
KMOP	257,7
KÖZOP-KA	58 061,9
KÖZOP-ERFA	44 705,0
TÁMOP	181 354,1
TIOP	19 721,7

- = A Kohéziós Alap projektjei közül egy Phare program esetében, két közlekedési és egy környezetvédelmi projektnél történt meg a záróegyenleg elszámolása és megtérítése összesen 7248,1 millió forint értékben.
- = A Szókratész Program vonatkozásában 190,3 millió forint maradvány visszautalás érkezett.

8. cím: Tőke követelések visszatérülése

A magyar állam külföldre és belföldre nyújtott deviza- és forinthiteleiből eredő követeléseiből a 2016-ban befolyó bevétel 36,5 millió forint volt.

8/1. alcím: Kormányhitelek visszatérülése

A kormányhitelek visszatérülése alcím a volt rubel és dollár elszámolású országoknak korábban nyújtott kormányhitelek, illetve kereskedelmi szaldókövetelések bevételeit tartalmazza.

A 2016. évi bevételek kizárólag a dollár elszámolású viszonylatban, Nicaraguával szemben fennálló követelések megtérüléséből származtak. A 35,9 millió forintos bevételi előirányzat 37,5 millió forint összeggel teljesült. Az eltérést a dollár/forint árfolyamának változása okozta.

A még fennálló kormányzati követelések – Nicaragua kivételével – kétesnek minősülnek mivel lejártak, vagy a partnerország kitér az adósság rendezése elől.

8/2. alcím: Alárendelt kölcsöntőke kötvény visszatérülése

A 2016. évben alárendelt kölcsöntőke kötvény visszatérüléseként 207,0 millió forint bevételt irányzott elő a költségvetés, de ez a tárgyévben nem teljesült. Az állam követelése a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezetével szemben áll fenn.

28. cím: Diákhitel 2 konstrukció kamattámogatása

A felsőoktatás finanszírozási formáinak átalakításához kapcsolódóan a Diákhitel Központ Zrt. a hallgatói hitelrendszerről szóló 1/2012. (I. 20.) Korm. rendelet alapján 2012 októberétől – a korábbi szabad felhasználású diákhitel 1 termék mellett – bevezette a kötött felhasználású diákhitelt (diákhitel 2). A diákhitel 2 kizárólag a felsőoktatási képzés önköltségének finanszírozására vehető igénybe állami kamattámogatás mellett. A hallgatónak a diákhitel 2 után csak 2% kamatot kell fizetnie, az ezen felüli kamatrészt az állam megtéríti. 2016-ban ezen a jogcímen kifizetett állami kamattámogatás 514,8 millió forint volt (az előirányzat mindössze 40,5%-a), míg a támogatott hitelállomány 19 395 millió forint. A diákhitel 2 szerződések száma év végére elérte a 24 151 darabot.

29. cím: Lakástámogatások

29/1. alcím: Egyéb lakástámogatások

Az egyéb lakástámogatások alcím törvényi előirányzata a 2016. évben 104 000,0 millió forint, a törvényi módosított előirányzat pedig 154 000,0 millió forint volt, amelyhez 96,2%-os teljesítéssel 148 152,8 millió forint kifizetés társult. A 2016. évi kiadás a 2015. évinél 35,5%-kal volt több. Az egyéb lakástámogatások jogcímeit az állampapír hozamok és az egyes konstrukciókat igénybevevők létszáma mozgatja. Az elmaradás ezen paraméterek tervtől eltérő alakulására vezethető vissza. A kiadási előirányzat támogatási jogcímeik szerinti alakulásának főbb elemei a következők voltak.

Családi otthonteremtési kedvezmény

A több gyermeket nevelő vagy vállaló családok számára új lakás építésére, vásárlására vagy használt lakás vásárlására, bővítésére vissza nem térítendő támogatást nyújtott a költségvetés. 2016. február 10-étől a családok otthonteremtési kedvezménye váltotta fel a korábbi támogatási formát. A támogatásra 2016-ban 44 367,3 millió forint került elköltségre, ami a 2015. évihez képest több mint 7,5 szerez növekedést jelent az új konstrukció bevezetése miatt.

Adó-visszatérítési támogatás

2016. január 1-jétől bevezetett, új lakás építésére igényelhető vissza nem térítendő állami támogatás. A támogatás mértéke az építkezés bekerülési költségére és az építési telek vásárlására kifizetett számlák általános forgalmi adó tartalma, de építkezésenként legfeljebb 5 millió forint. Erre a célra 2016-ban 6924,2 millió forint került a költségvetésből kifizetésre.

Otthonteremtési kamattámogatás lakástulajdon szerzésre, korszerűsítésre

2016 februárjától a három és többgyermekes családok új lakásvásárlási, építési célú hitelével kibővült a 2012. évtől indult konstrukció, mely a lakástulajdon szerzést (új lakás építése, új és használt lakás vásárlása) és korszerűsítést segíti elő oly módon, hogy a költségvetés kamattámogatást nyújt az arra jogosultaknak. E jogcímen 1509,6 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

Árfolyamgát támogatása

A devizahitel-adósok megsegítése érdekében került bevezetésre 2012-ben az árfolyamgát rendszere, melynek célja a konstrukciót igénybevevő devizahitelek terheinek lényeges csökkentése volt. 2015. február 1-jével e hitelek csaknem teljes mértékben forintosításra kerültek. A nem forintosított devizahitelek miatt az adósok támogatására 24,2 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

Jelzáloglevelek kamattámogatása

2009. július 1-jét megelőzően a jelzáloglevelek kamattámogatásával nyújtott hitelt új lakás építésén, vásárlásán kívül használt lakás vásárlásához, korszerűsítéséhez és bővítéséhez is igénybe lehetett venni. A törlesztés első húsz évében a kölcsön kamatainak megfizetéséhez az állam költségvetési támogatást ad.

A 2015. évi 27 972,3 millió forinthez képest 2016-ban az igénybevétel 22 799,3 millió forintot tett ki, ami 18,5%-os csökkenést jelent. A mérséklődés oka a fajlagos kamattámogatás és az átlagos hitelállomány csökkenése.

Kiegészítő kamattámogatás

2009. július 1-jét megelőzően kiegészítő kamattámogatású hitelt lehetett igényelni új lakás építéséhez vagy vásárlásához. Az állam a házaspárok vagy a gyermeket eltartók által felvett hitelek kamataihoz nyújtott támogatást, legfeljebb 20 évre. E támogatási forma igénybe vehető volt önkormányzat, gazdasági társaság vagy vállalkozó által magánszemély részére

eladás, illetve bérbeadás céljára történő lakásépítéshez vagy közművesített telek kialakításához.

A 2016. évi költségvetési kiadás 3837,8 millió forintot tett ki, amely 36,5%-kal volt kevesebb az előző évinél. A csökkenést a fajlagos kamattámogatás és az átlagos hitelállomány csökkenése együttesen eredményezte.

Fiatalok és többgyermekes családok lakáscélú kölcsöneinek kamattámogatása

A kamattámogatott kölcsönt 2009. év második felétől a 35 év alatti fiatalok, valamint az eltartott gyermekek számától függően a 45 év alatti kettő vagy többgyermekes családok új lakás építéséhez, vásárlásához vehetik igénybe. A támogatás az életkortól és a gyermekek számától függetlenül lakás korszerűsítéséhez is felhasználható.

A 2016. évben az e jogcímen megjelenő kiadás 72,8 millió forint volt, ami az előző évhez képest 32,5%-os csökkenést jelent. A változás oka a fajlagos kamattámogatás mérséklődése.

Lakásépítési kedvezmény

2009. július 1-je előtt lakás építése, új lakás vásárlása céljára felvett kölcsönök csökkentésére volt folyósítható a lakásépítési kedvezmény. Az előirányzatból e célra a 2016. évben 1228,8 millió forint összegű támogatás került kifizetésre.

Megelőlegezett lakásépítési kedvezmény

Gyermektelen fiatal házaspár két gyermek, vagy egygyermekes házaspár további egy gyermek vállalása esetében 2009. július 1-jéig igényelhetette a lakásépítési kedvezmény kölcsönként való megelőlegezését. A megelőlegezett kedvezmény új lakás építésére vagy új lakás vásárlására volt nyújtható. A megelőlegezés időtartama alatt az adósnak nem kell a kölcsönt törlesztenie, az esedékes kamatokat a hitelintézet a központi költségvetéssel számolja el. A gyermekvállalás határideje egy gyermek esetében 4 év, két gyermek esetében 8 év. A 2016. évi kiadás 317,2 millió forint volt. A 2016. évi összegből a megszületett gyermekek utáni – a kölcsönök kiegyenlítésére kifizetett – kedvezmény 934,8 millió forint volt. Az állam által az ügyfél helyett kifizetett kamatok és költségek visszatérítése – figyelembe véve a gyermekvállalás elmaradása esetén visszafizetett kamatot és költséget is – 617,6 millió forint bevételi többletet eredményezett.

Fiatalok otthonteremtési támogatása

A gyermeket nevelő 35 év alatti házastársak, élettársak vagy egyedülálló személyek vissza nem térítendő támogatást igényelhettek, ha használt lakást vásároltak, és a támogatásra 2009. július 1-je előtt jogosultságot szereztek. A költségvetési kiadás 2016-ban 127,3 millió forintot tett ki.

Lakás-takarékpénztári megtakarítás támogatása

A lakás-takarékpénztári betéteket az állam 30%-os mértékben támogatja, de magánszemélyek esetén éves szinten maximum 72 ezer forinttal, míg társasházaknál lakásszámtól függően 180 ezer és 324 ezer forint közötti összeggel. A lakás-takarékpénztári megtakarítások támogatására fordított kiadás 15%-kal emelkedett, így e célra 54 303,1 millió forint került felhasználásra. A növekedés oka, hogy e megtakarítási forma egyre népszerűbb a lakosság körében, a szerződések száma folyamatosan nő.

Korábbi adó-visszatérítési támogatás

2005. február 1-jétől nem igényelhető, emiatt a költségvetési kiadás fokozatosan csökken. 2015-ben már csak a korábbi jogszabályi feltételek szerint jogosultságot szerzett lakást építők igényelhettek. Erre a célra 2016-ban 20,9 millió forint került a költségvetésből kifizetésre.

Akadálymentesítési támogatás

A mozgáskorlátozott személyek lakásuk akadálymentesítésére vehetik igénybe ezt a támogatást. Ezen a jogcímen 2016-ban a költségvetési kiadás 429,7 millió forint volt.

Törlesztési támogatás

Az 1988. január 1. és 1993. december 31. között hatályban lévő jogszabályok alapján felvett hitelek törlesztéséhez 15-80% közötti támogatást vállalt az állam. A 2016. évben az érintett hitelek vonatkozásában a költségvetésnek nem volt kiadása, ugyanakkor – a jogtalan igénybevétel visszafizetése miatt – 0,8 millió forint összegű bevétel keletkezett.

Folyósítási költség és költségtérítés

A lakástámogatások többségének (például lakásépítési támogatás, lakásépítési kedvezmény, kamattámogatások) folyósítása esetében a hitelintézeteket 1,5%, a megelőlegezett lakásépítési kedvezmény, valamint a fiatalok otthonteremtési támogatása után 3%, a családi otthonteremtési kedvezmény után 2% költségtérítés illeti meg. A 2016. évi teljesítés 1569,6 millió forintot tett ki, ami több mint kétszerese a 2015. évi – 758,7 millió forint összegű – kiadásnak.

Lakáscélú hitelek állami megtérítési kötelezettsége

Az 1988. december 31-ig hatályban lévő jogszabályok alapján az eredetileg fix kamatra nyújtott lakáshitelekre az állam 100%-os megtérítési kötelezettséget vállalt. A megtérítési kötelezettséget akkor érvényesítheti a hitelintézet, ha bizonyítja, hogy minden jogszerű eszközt igénybe vett a tartozás behajtására, és még így is maradt fenn követelése. 1989. január 1-jétől e támogatási forma megszűnt, majd 1994. január 1-jével újraindult. Az állam 80%-os garanciát vállalt lakás építésére vagy vásárlására nyújtott hitelekre, behajthatatlanság esetén. Megtérítési kötelezettség érvényesítésére kizárólag a 2004. május 1-je előtt kötött kölcsönszerződések esetében van lehetőség. A végrehajtások során befolyt összegeken felül megmaradt és beváltott megtérítési kötelezettség 224,2 millió forint kiadás keletkezett 2016-ban.

Fix kamatok kiegészítése

Az 1988. december 31-e előtt hatályban volt jogszabályok alapján nyújtott és az 1990. évi CIV. törvény által felemelt kamatozású kölcsönök adósai 12% kamatot fizetnek, amit a költségvetés az 1991. évi XCI. törvény 86. §-a alapján a mindenkori lakáscélú bankkölcsönök kamatértékére kiegészít. 1999. január 1-jétől a kiegészítés a mindenkori jegybanki alapkamat 1,2 szerez mértékéig terjedhet. Erre a célra 2016. évben 0,1 millió forint került felhasználásra.

Víziközmű-hitelek kamattámogatása és az önkormányzati lakástámogatási hitel

A helyi jelentőségű közcélú közműlétesítményeknek vagy az egyedi szennyvízelvezetés építési munkáihoz felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében 70%-át, a második öt évében 35%-át – a kölcsönt igénylő társulat helyett – a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti. A kamatkedvezmény számítási alapja legfeljebb az egyéves futamidejű állampapír referenciahozama tárgyév január 1-jét megelőző féléves átlagának 1,3 szerezese lehet. A 2016. évi teljesítés 123,4 millió forintot tett ki, ami a 2015. évi 382,2 millió forint kiadáshoz képest 67,7%-os csökkenést jelent. Ennek oka a hitelállomány és a fajlagos kamattámogatás csökkenése.

A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet alapján a települési önkormányzatok által a tulajdonukban álló lakások felújítására felvett – a költségek legfeljebb 50%-áig terjedő – hitelintézeti kölcsön piaci kamatainak 70%-át a költségvetés átvállalja. 2016-ban a felhasználás összege 9,0 millió forint volt.

Egyéb kamattámogatás

E jogcímbe a társasházi, lakásszövetkezeti épületek közös részeinek felújítására felvett hitelek kamattámogatása és a régi, 2000. február 1-je előtti feltételekkel felvett új lakásépítési, -vásárlási hitelek kamattámogatása tartozik.

A felújítási hitel kamattámogatása akkor igényelhető, ha a társasház eleget tett felújítási-alap képzési kötelezettségének. A felvett hitel kamatainak a törlesztés első öt évében 70%-át, a második öt évében 35%-át – a kölcsönt igénylő társasház, lakásszövetkezet helyett – a költségvetés a hitelintézetnek megtéríti.

A 2000. február 1-je előtti feltételek szerint új lakás építésére/vásárlására kötött támogatott hitelek kamatából a törlesztés első öt évében 4%-ot, második öt évében 3%-ot, harmadik öt évében 1%-ot az állam megtéríti a hitelintézetnek.

A 2016. évi költségvetési kiadás 3393,8 millió forint volt, mely az előző évihez képest 19%-os csökkenést jelent.

Egyéb

A pályázatkezelési költségekből és lakáscélú kutatásokkal kapcsolatosan a 2016. évben 63,0 millió forint kiadása keletkezett a költségvetésnek.

Előleg és elszámolás különbözete

Itt szerepel a november, december hónapban a hitelintézeteknek kifizetett előlegek összege, mellyel a következő év első hónapjában számolnak el.

31. cím: Szociálpolitikai menetdíj támogatás

Az állam a szociálpolitikai menetdíj támogatással ellentételezi a közúti és a vasúti személyszállító társaságok számára az állam által a személyszállítási közszolgáltatások keretei között biztosított egyes utazási kedvezmények igénybevételével megvalósuló utazások miatti árbevétel-elmaradást. Ezen célra a 2016. évre 104 000,0 millió forint kiadás került tervezésre, míg a tényadatok szerint a központi költségvetés 2016-ban 97 888,2 millió forint szociálpolitikai menetdíj támogatást fizetett ki, amely összeg 5,9%-os elmaradást jelent az eredeti előirányzathoz képest.

32. cím: Egyéb költségvetési kiadások

32/1. alcím: Vegyes kiadások

Vegyes kiadások címen 2016-ban 16 090,7 millió forint, azaz a törvényi módosított előirányzat 72,9%-a került kiutalásra a következők szerint:

A felszámolásokkal kapcsolatos állami helytállás miatt 1263,5 millió forint (az előirányzat mindössze 39,5%-a) volt a költségvetés kiadása 2016-ban. Szanálással kapcsolatos költségvetési kifizetésre 2016-ban nem került sor.

Az ezen fejezetben található „Magán és egyéb jogi személyek kártérítése” sor törvényi előirányzattal eredendően nem rendelkezett. A központi költségvetést érintő fejezeti és címrendi módosításokról szóló 2018/2015. (XII. 29.) Korm. határozat 6. pontjában azonban a – az államháztartásról szóló törvény 33.§-ának (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva – a Kormány az Igazságügyi Minisztérium fejezetben ugyanezen néven futó előirányzat terhére 200,0 millió forint átcsoportosításáról döntött. Az ily módon létrehozott előirányzatról végül (szakértői díjak, díjelőlegek, Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóságnak kártérítési járadékok megtérítése, postaköltség) összesen 42,8 millió forint került kifizetésre (az előirányzat 21,4%-a).

A védelmi felkészítés előirányzatai többek között a fővárosi és megyei védelmi bizottságok működésére, a területi- és helyi védelmi igazgatás feladatainak ellátására, a védelmi igazgatás

informatikai rendszerének fenntartására és fejlesztésére, valamint a speciális objektumok üzemeltetésére nyújtottak fedezetet. Az ezt szolgáló két előirányzatra eredetileg tervezett összesen 1697,0 millió forint a 2016. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról szóló 1223/2016. (V. 2.) Korm. határozat alapján teljes egészében átcsoportosításra került, közvetlen kifizetés erről a sorról nem történt.

Az „Egyéb vegyes kiadások” 4328,2 millió forintos összege – mely csupán 25,8 millió forinttal lépte túl az előirányzatot – döntően a Magyar Államkincstár által lebonyolított pénzforgalommal kapcsolatosan teljesült. Itt kerültek elszámolásra a kincstári átutalásokhoz kapcsolódó GIRO díjak, VIBER forgalmi jutalékok, bankközvetítői díjak, MNB jutalékok, postai szolgáltatás díjai, SWIFT szolgáltatási díjak, KELER értékpapír számlavezetési díjak, valamint egyéb más díjak is.

Az adóbevallások feldolgozása és a kedvezményezettek igazolása alapján a személyi jövedelemadó 1%-ának közcélú felhasználására történő felajánlásokból 8579,1 millió forintot (az előirányzat 105,9%-át) utaltak át a civil kedvezményezettek javára.

A Mehib Zrt.-nek a korábbi évek biztosítási eseményeihez kapcsolódó behajtási tevékenység eredményeként beérkezett tőkemegtérülés után a vonatkozó jogszabályok alapján a megtérült követelés 5%-ának megfelelő jutalékot, azaz együttesen 70,6 millió forintot fizetett az állam, ami mintegy kétszerese volt az előirányzatnak.

A 2004. évi EU csatlakozást megelőző időszakra vonatkozóan vám- és importbefizetések bevételeként elszámolt, de az ügyfélnek visszajáró vámbiztosíték és egyéb vámvisszatérítések fedezetére 1,0 millió forintos keretet tervezett a költségvetés, tényleges kifizetés azonban nem történt.

A gazdálkodó szervezetek által korábban befizetett termékdíjak visszaigénylésével kapcsolatos kifizetés 1791,5 millió forintot tett ki, mely némileg felülmúlta a tervezettet (az előirányzat 105,4%-a).

A 2013. évi CXXXIV. törvény alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás átmeneti kimaradása esetén a katasztrófavédelmi szerv a közszolgáltatás ideiglenes ellátására közérdekű szolgáltatót jelöl ki. Az erre tervezett 2000,0 millió forintos előirányzat az 1621/2016. (XI. 11.) Korm. határozat alapján teljes egészében átcsoportosításra került a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium „Hulladékgazdálkodási közszolgáltatók támogatása” előirányzatára annak érdekében, hogy az új koordináló rendszer bevezetése miatti, a közszolgáltatóknál jelentkező finanszírozási nehézségek kompenzálva legyenek.

2016-ban az Európai Beruházási Bank által a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.-nek modernizációs beruházása finanszírozása céljából nyújtandó hitelhez kapcsolódó egyedi állami garancia vállalásáról szóló 1151/2016. (III. 25.) Korm. határozat alapján végezte el az Államadósság Kezelő Központ Zrt. a hitelszerződés véleményezését, amelyért 1,9 millió forint szakértői díjat fizetett a költségvetés a 2016. évi költségvetési törvény 53. § (2) bekezdése alapján. Az egyedi állami kezességvállalások esetlegessége miatt a szakértői díj kifizetése kiadási előirányzatként nem jelent meg, azonban a 2016. évi költségvetési törvény 53. § (3) bekezdése alapján ennek hiányában is teljesíthető volt a kifizetés.

A „Fuvarozók kamattámogatása” előirányzat terhére került sor az Útdíj Hitelprogramhoz folyósított kis- és középvállalkozói kölcsönök központi költségvetési támogatására. A program keretében az állam a hitelszerződések tőkeösszegére vetített évi 4%-os mértékű kamattámogatást nyújtott, amely a KAVOSZ Vállalkozásfejlesztési Zrt.-n (KAVOSZ Zrt.) keresztül volt igényelhető. A 40,0 millió forintos éves előirányzat 26,3%-át jelentő teljesítés összesen 10,5 millió forintot tett ki. Az alacsonyabb összegű kifizetés arra vezethető vissza, hogy a fuvarozók a felmerült útdíjak összegét részben kigazdálkodták, részben megrendelőikre hárították, illetve az érintett költségeik finanszírozását a rendelkezésükre álló folyószámlahitel-kereteikből is biztosítani tudták. A 2016. év végére a KAVOSZ Zrt. által

összesen 172,0 millió forint hitelösszeggel megkötött – állami kamattámogatással érintett – kölcsönszerződések száma 33 darab volt, míg a fennálló tőketartozás állománya összesen 160,3 millió forintot tett ki.

Az „Egyéb megszűnt jogcímek miatt járó támogatás” kiadási előirányzata terhére történt meg a korábbi évek során a „Vállalkozások folyó támogatásai” között szerepelt, de azóta már megszűnt egyes támogatások 2016. évi, előre nem látható kötelezettségeinek elszámolása. A jogcím 5,0 millió forintos előirányzatából végül 2,6 millió forint (az előirányzat 52%-a) került kifizetésre.

A mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 31/D. § (13) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve, a 2016. évi költségvetési törvény módosítása során „Filmszakmai közvetett támogatások kiegészítő finanszírozása” címmel új előirányzat született, az erre a célra biztosított 1000,0 millió forintos keret azonban végül nem került felhasználásra.

33. cím: Állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítése

Az állam által vállalt kezesség és viszontgarancia érvényesítésére a 2016. évi költségvetés 27 631,1 millió forint összegű előirányzatot tartalmazott tizenkét alcímre bontva. Az előirányzat külön módosítás nélküli túllépésére a 2016. évi költségvetési törvény 4. mellékletének 51. pontja adott felhatalmazást.

Év közben megfigyelhető volt, hogy a kezességérvényesítési kiadások szinte valamennyi kezesség és viszontgarancia típus esetében jelentős mértékű elmaradást mutatnak az előirányzathoz képest, ezért 2016 decemberében a Kormány saját hatáskörben módosította (csökkentette) az előirányzatokat 15 890,0 millió forinttal.

A tényleges kifizetés 12 417,5 millió forint volt. A kezességbevéltési kiadások eredeti előirányzathoz viszonyított jelentős csökkenésének alapvető oka, hogy a kis- és középvállalkozások finanszírozásához kapcsolódó állami viszontgaranciák, a lakáshitelekhez kapcsolódó állami kezességek, illetve a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. által nyújtott hitelekhez/vállalt garanciákhoz az állam által vállalt kezességek érvényesítése kedvezőbben alakult a vártnál.

A bevéltások kezességtípusonkénti bemutatását az „Általános indokolás” 2.13. pontja tartalmazza.

34. cím: Kormányzati rendkívüli kiadások

34/2. alcím: Pénzbeli kárpótlás

Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény alapján járó kárpótlási életjáradék 2016. évi költségvetési előirányzata 1297,3 millió forint volt, a tényleges teljesítés 1218,4 millió forintot tett ki. Az év folyamán havonta átlagosan 6587 fő részesült életjáradékban, az egy főre számított havi átlagos ellátás 15 054 forintot tett ki. A pénzbeli kárpótlás alapösszegének éves emelése a 283/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet alapján (1,6%, a 2016. januári nyugdíjemeléssel megegyezően) megtörtént.

Az 1947-es Párizsi Békeszerződésből eredő, az 1997. évi X. törvény alapján járó kárpótlási életjáradék esetében a 2016. évi előirányzat 2364,6 millió forint volt, a tényleges teljesítés 2345,1 millió forint lett. A költségvetési törvény 63. § (3) bekezdése a havi életjáradék összegének az előző évben megvalósult nyugdíjemelés százalékos mértékével megegyező (1,8%) emelését írta elő 2016. március 1-jétől, 2016. január 1-jei visszamenőleges hatállyal. Az év folyamán havonta átlagosan 6191 fő részesült életjáradékban, melynek átlagos havi összege 31 321 forintot tett ki. Ezen jogcímcsoport bevétele 2,4 millió forint volt, melynek befizetését a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 2016. évi CXXII. törvény 13. § a) és b) pontja írta elő a folyósítást végző szerv (Nyugdíjbiztosítási Alap igazgatási szerve) részére.

A pénzbeli kárpótlás folyósítási költségeire előirányzott 59,6 millió forint kifizetésre került a folyósító Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság részére.

35. cím: Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz

35/1. alcím: Nyugdíjbiztosítási Alap támogatása

35/1/1. 2016. évi kompenzáció

A 2016. évi központi költségvetési törvény 4. § (1) bekezdése alapján a költségvetés céltartalékából (Közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációja alcímen) fedezték a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak részére a 2016. évben – jogszabály alapján – járó többlet személyi juttatásokat és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat és szociális hozzájárulási adót. A 2016. évi kompenzációval kapcsolatos kiadásaira az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság is részesült támogatásban e céltartalékból, melynek összege 46,6 millió forintot tett ki. Az előirányzat átcsoportosítására a Kormány 1226/2016. (V. 2.), illetve 1765/2016. (XII. 15.) számú határozatai alapján került sor.

35/1/7. Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadások

A 2016. évi központi költségvetési törvény 4. § (2) bekezdés a) pontja alapján a költségvetés céltartalékából (Különbéle kifizetések alcímen) kerültek finanszírozásra az ONYF Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásai. A költségvetési törvény 20. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az átcsoportosításra az államháztartásért felelős miniszter kapott felhatalmazást. Ennek összege 2016-ban 7,5 millió forintot tett ki.

35/2. alcím: Egészségbiztosítási Alap támogatása

35/2/2. 2016. évi kompenzáció

A 2016. évi központi költségvetési törvény 4. § (1) bekezdése alapján a költségvetés céltartalékából (Közszférában foglalkoztatottak bérkompenzációja alcímen) fedezték a költségvetési szerveknél és az egyházak közcélú tevékenységet folytató intézményeinél foglalkoztatottak részére a 2016. évben – jogszabály alapján – járó többlet személyi juttatásokat és az azokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékokat és szociális hozzájárulási adót. A 2016. évi kompenzációval kapcsolatos kiadásaira az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) is részesült támogatásban e céltartalékból, melynek összege 28,4 millió forintot tett ki. Az előirányzat átcsoportosítására a Kormány 1226/2016. (V. 2.) számú határozata alapján került sor.

35/2/4. Járulék címen átadott pénzeszköz

Az Egészségbiztosítási Alap 2016. évi bevételét képezte a járulék címen átadott pénzeszközként tervezett támogatás, amely az alap költségvetésében a költségvetési hozzájárulások között, önálló jogcímcsoporton jelent meg. Ez az előirányzat a biztosítási jogviszonyból származó jövedelemmel nem rendelkező személyek (nyugellátásban részesülők, kiskorú személyek, felsőfokú nappali tanulmányokat folytatók stb.) után fizetett fix összegű egészségügyi szolgáltatási járulék fedezetéül szolgált. A 374 464,0 millió forintos előirányzat teljes mértékben átutalásra került az alap részére.

35/2/6. Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadások

A 2016. évi központi költségvetési törvény 4. § (2) bekezdés a) pontja alapján a költségvetés céltartalékából (Különbéle kifizetések alcímen) kerültek finanszírozásra az OEP Prémiumévek programmal kapcsolatos kiadásai. A költségvetési törvény 20. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az átcsoportosításra az államháztartásért felelős miniszter kapott felhatalmazást. Ennek összege 2016-ban 26,1 millió forintot tett ki.

35/2/9. Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás

2016-ban az Egészségbiztosítási Alap kiadásainak támogatására átadott pénzeszköz előirányzata 35 103,6 millió forint volt, mely teljes egészében felhasználásra került.

36. cím: Nemzetközi pénzügyi intézmények felé vállalt kötelezettségek kiadásai

A nemzetközi pénzügyi kapcsolatokból eredő kiadások 6253,8 millió forintos összege 6390,3 millió forinttal elmaradt az előirányzott összegtől, melynek oka az, hogy az „AIIB alaptőke hozzájárulás”, a „Hozzájárulás az EBRD által kezelt Nyugat-Balkáni Alaphoz” és az „EU Szomszédsági Beruházási Eszköz” megnevezésű előirányzatok nem kerültek átutalásra, valamint az „IDA alaptőke-hozzájárulás” előirányzat egy részének átutalása már 2015-ben megtörtént.

36/1. alcím: Nemzetközi tagdíjak

Az egyes nemzetközi pénzügyi szervezetek és pénzintézetek részére fizetett alaptőke-hozzájárulás és tagdíj 5461,8 millió forintos 2016. évi kiadása 5432,0 millió forinttal elmaradt a tervezett összegtől, melynek oka, hogy az Ázsiai Infrastrukturális Beruházási Bank (AIIB) részére tervezett 5526,0 millió forint összegű alaptőke hozzájárulás befizetésére 2016-ban nem került sor, miután Magyarország a 2017. évi LI. törvény alapján csak 2017-ben csatlakozik a bankhoz. A többi előirányzat esetében az eltérést az árfolyamkülönbség indokolja, illetve a CEB tagdíj mértéke a vártnál alacsonyabb lett.

36/2. alcím: Nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenység

A multilaterális segélyezési tevékenység keretében 2016-ban a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) alaptőkéjéhez történő hozzájárulás, valamint a legkevésbé fejlett, súlyosan eladósodott (HIPC) országok adósságainak rendezésére kidolgozott nemzetközi programban való közreműködés címen valósult meg a fizetés. A 706,8 millió forint összegű IDA hozzájárulás kifizetése 819,2 millió forinttal kevesebb, mint az eredetileg tervezett összeg, mivel az IDA 15-17. alapfeltöltések egy részének, valamint a Multilaterális Adósság-elengedés hozzájárulásának kifizetése már 2015. évben megtörtént. Az IMF HIPC segélyprogram számára fizetett 18,0 millió forint összegű hozzájárulás 27,0 millió forinttal maradt el a tervezett összegtől, amely alapvetően a HIPC kiszámításánál figyelembe vett referencia kamatlábak csökkenésének tudható be. Az EBRD által kezelt Nyugat-balkáni Alaphoz való hozzájárulás és az „EU Szomszédsági Beruházási Eszköz” (NIF) címen tervezett, összesen mintegy 139,3 millió forint összegű befizetés 2016-ban nem valósult meg, tekintettel arra, hogy a két multilaterális donoralaphoz történő magyar hozzájárulásról pozitív kormánydöntés nem született. A nemzetközi multilaterális segélyezési tevékenység alcímen egy új előirányzat („Hozzájárulás a CEB Migrációs és Menekültügyi Alapjához”) keletkezett év közben az elfogadott 2016. évi költségvetési törvényhez képest, az Európa Tanács Fejlesztési Bank (CEB) Migrációs és Menekültügyi Alapjához Magyarország 100 ezer euróval járult hozzá az 1454/2016. (VIII. 24.) Korm. határozat alapján.

36/3. alcím: Egyéb kiadások

Az egyéb kiadások 40,0 millió forint előirányzatából 36,3 millió forint kifizetés teljesült. A kiadás kisebb részét letétörzési díj, nagyobb részét – 33,1 millió forintot – az EBRD ország-csoport megállapodás szerinti hozzájárulás 2016. évre eső részletének befizetése tette ki.

37. cím: Hozzájárulás az EU költségvetéséhez

37/1. alcím: ÁFA alapú hozzájárulás

ÁFA alapú hozzájárulás alcímen az uniós költségvetésbe 2016-ban 41 671,4 millió forint összegű befizetés történt, ami 3941,2 millió forinttal (10,4%-kal) haladta meg 37 730,2 millió forint összegű tervezett kiadást.

A tervezett és a teljesült kiadás közötti eltérést a tervezés és a teljesítés árfolyama közötti eltérés (a tényleges befizetés a 2015. december 31-ei árfolyamon történt) az áfa-bevételi adatokra vonatkozó prognózisok frissítése, valamint az előző évről áthúzódó, illetve a 2016. évet érintő uniós költségvetés-módosítások magyarázzák.

37/2. alcím: GNI alapú hozzájárulás

GNI alapú hozzájárulás alcímen az uniós költségvetésbe 2016-ban az előirányzott 238 615,9 millió forinttal szemben 231 362,8 millió forint befizetés történt, ami 7253,1 millió forinttal (3,0%-kal) alacsonyabb az ezen az alcímen tervezett összegnél.

Az eltérés a tervezés és a teljesítés időpontjában alkalmazott forint/euró árfolyam különbsége mellett az előző évről áthúzódó, illetve a 2016. évi uniós költségvetés-módosítások, valamint a GNI adatokra vonatkozó prognózisok felülvizsgálatának együttes hatásából származik. Emellett 2016 szeptemberében erről az előirányzatról került biztosításra a Törökország-támogató Menekültügyi Eszköz javára történő befizetés pénzügyi forrásának biztosításáról szóló 1175/2016. (IV. 11.) Korm. határozat 4. pontja szerinti 10 millió eurós befizetés az uniós költségvetésbe.

37/3. alcím: Brit korrekció

Brit korrekció alcímen az uniós költségvetésbe 2016-ban 22 296,0 millió forint összegű teljesítés történt. Ez 1143,0 millió forinttal (5,4%-kal) haladta meg a 21 153,0 millió forint tervezett előirányzatot.

Az eltérést a tervezés és a teljesítés időpontjában alkalmazandó árfolyam különbsége mellett a korábbi években fizetett és a tényadatok alapján felülvizsgált brit korrekció összegek utólagos kiigazítása magyarázza.

37/4. alcím: Ausztria, Dánia, Hollandia és Svédország számára teljesítendő bruttó GNI csökkentés

A 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat szerint Ausztria, Dánia, Hollandia és Svédország éves GNI alapú hozzájárulásukból bruttó összegben meghatározott csökkentéseket élveznek. A kedvezményt a többi tagállam GNI-arányosan finanszírozza. A 2016. évi költségvetésben ezen az alcímen 2402,0 millió forint lett betervezve, ugyanakkor az új, 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat késői, 2016. októberi hatálybalépése miatt teljesítésre már nem került sor. A 2015. évi költségvetésben ilyen jogcímen nem szerepelt összeg, mert a 2014. január 1-jétől a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat hatályba lépéséig tartó átmeneti időszakban ilyen címen az Európai Bizottság – felhatalmazás hiányában – nem hívhatott be hozzájárulást a tagállamoktól.

37/5. alcím: Egyéb

Az Európai Unió költségvetéséhez való hozzájárulási kötelezettséget a saját források rendszeréről szóló tanácsi határozat szabályozza. A 2014-2020 közötti időszakra vonatkozóan új saját forrás határozat (2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat) került elfogadásra, de a jogszabály hatályba lépése csak 2016. október 1-jén, a tagállami ratifikációk lezárulta után történt meg. Az átmeneti időszakban az EU költségvetésébe a befizetéseket az addig hatályos 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat szerint kellett teljesíteni. Az új határozat hatálybalépését követően azonban a 2014. január 1-jétől a határozat hatálybalépéséig tartó időszakban teljesített befizetések az új szabályok figyelembevételével, közösségi szinten, utólagosan kiigazításra kellett, hogy kerüljenek, hiszen az új határozat – hatálybalépését követően – 2014. január 1-jétől visszamenőleg alkalmazandó. Ebben az alcímben került betervezésre a kiigazítás várható összege (14 947,9 millió forint). Az összeg teljesítése 2016-ban nem történt meg, mert ahhoz november közepéig uniós költségvetés-módosítás elfogadására lett volna szükség. A korrekció elszámolására végül 2017. januárban került sor a

GNI alapú hozzájárulás alcímről. A 2015. évi költségvetésben – tekintettel a kiigazítás egyszeri jellegére – ezen a jogcímen nem szerepelt összeg.

41. cím: Követeléskezelés költségei

A „Követeléskezelés költségei” alcímen megtervezett 1,7 millió forint előirányzataból 1,2 millió forint kapcsolódott a külföldi követelések lebontásához. A ténylegesen felmerült költségek a külföldi követelésekhez kapcsolódtak 0,1 millió forint összegben. Belföldi követelések esetében a 2016. évben kifizetésre nem került sor.

42. cím: Alapok támogatása

Az elkülönített állami pénzalapok 2016. évi költségvetési támogatásának előirányzata 224 994,1 millió forintot tett ki. Az évközi intézkedések hatására az alapok összesen 154 982,9 millió forint költségvetési támogatásban részesültek, ami 70 011,2 millió forinttal elmaradt a törvényi előirányzattól.

A 2016. évi költségvetési törvényt módosító 2016. évi LXXVI. törvény, valamint a kormányhatározatok alapján a Nemzeti Foglalkoztatási Alap csökkentett összegű támogatása így is jelentős összeget – 83 908,2 millió forintot – tett ki. A Központi Nukleáris Pénzügyi Alap támogatása – az atomenergiáról szóló törvényben meghatározott számítási módszert figyelembe véve – 587,8 millió forinttal csökkent, 4136,6 millió forint lett. A Bethlen Gábor Alap támogatása viszont 47 438,3 millió forinttal nőtt, ezáltal 59 245,8 millió forintot tett ki. Ebből valósította meg az alap a határozatok szerinti többletfeladatait. Három alap támogatása az előirányzatnak megfelelően teljesült: a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapé 7686,0 millió forintban, a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alapé 5,3 millió forintban, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapjáé 1,0 millió forintban.

Budapest, 2017. szeptember „06”

Varga Mihály
miniszter

